

Forvaltning av energi og miljø - uforenlig med dagens system?

Audun Ruud

SINTEF Energi/Norsk Institutt for Naturforskning - NINA

på

CEDRENs avslutningsseminar 25.oktober 2016

CEDREN

Centre for Environmental Design of Renewable Energy

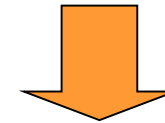
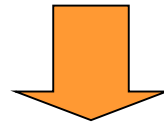
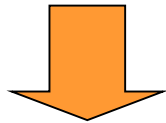
FM
E
CENTRE FOR
ENVIRONMENT-
FRIENDLY ENERGY
RESEARCH

**Stortinget legger føringer på
regjeringens politikk og håndhevelse som
iverksettes av ulike departement og underliggende etater**

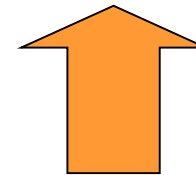
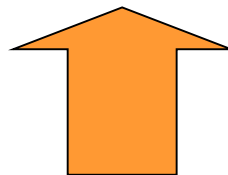
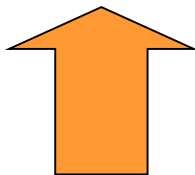
**Olje- og Energidepartementet
(OED)**

**Klima og miljødepartementet
(KLD)**

Finansdepartementet

Politikk og praksis varierer!

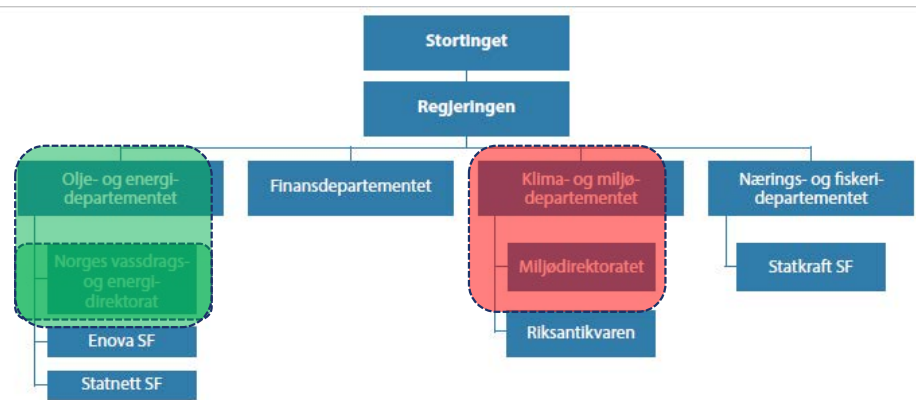

**Aktører blir på ulike måter og
i variende grad inviterte til å
delta i realiseringen av politiske mål**

**Men formen for deltakelse varierer sterkt –
og mulighetsrommet er svært ulikt
for ulike aktører!**

Hva er spillereglene i norsk energipolitikk?

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er sammen med OED nasjonal regulerings-myndighet for elektrisitetssektoren.

Selv om KLD har ansvaret for det ytre miljøet, har ikke Miljødirektoratet noen selvstendig rolle i energiforvaltningen – ingen konsesjonsmyndighet slik de har for forurensningskontroll!

Formell beslutningsmakt i energipolitikken ligger hos OED/NVE!

***Vannforskriften endrer ikke på dette,
men dagens praksis kan bli utfordret!***

Hvordan kan miljø- og sosiale hensyn håndteres i energipolitisk praksis?

CEDREN har drøftet dette i flere prosjekt:

Govrep - Governance for Renewable Electricity Production (2009-2013)

- ***Kamp om kunnskap krever samordning!***

SusGrid – Sustainable Grid Development (2011-2015)

- ***Planlegging krever god involvering og åpen dialog!***

HydroBalance – Large-scale balancing and energy storage from Norwegian hydropower

- ***Hvordan skape større aksept både nasjonalt og lokalt?***

SusWater - Sustainable governance of river basins with Hydropower production

- ***Hvordan verdsette og forene ulike vannkraftinteresser? (mer i morgen)***

Har Energimeldingen gitt oss de svar vi trenger?

- 15.2 Vannkraften er ryggraden i energiforsyningen
- 15.3 Vindkraft
- 15.4 Tiltak for en mer effektiv konsesjonsbehandling

- ✓ Konflikter er det flere henvisninger til i energimeldingen, men svært lite rundt hvordan dette konkret skal reduseres!
- ✓ Ingen referanser til **samfunnsaksept!**

CEDREN har derfor laget en oppsummering basert på egen forskning:

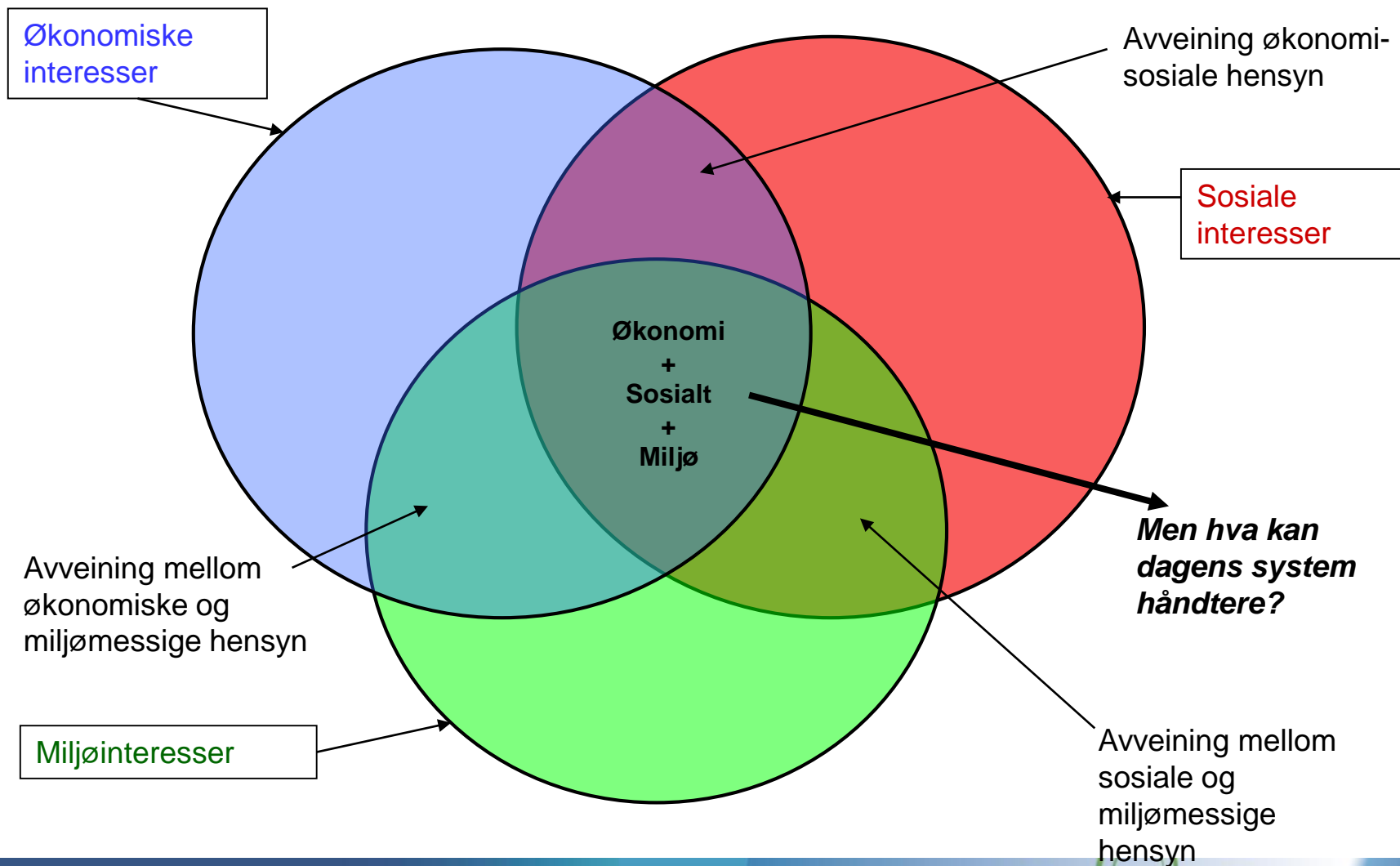
Økt samfunnsaksept for fornybar energi
Hvordan redusere konflikter under
planlegging, utbygging og drift?

Audun Ruud, Line Camilla Wold og Øystein Aas

Oppsummering av CEDRENs forskning på samfunnsaksept

Styringsutfordringer i norsk energiforvaltning: Avveining mellom ulike hensyn

Til tross for klager er mange konsesjoner tildelt på vind og nett
Mye ny fornybar blir realisert!

men hva er status for vilkårsrevisjoner av vannkraft pr. oktober 2016?

- ✓ **4 vilkårsrevisjoner er avsluttet av OED/kgl. res**
- ✓ **4 saker med innstilling fra NVE**
- ✓ **44 saker er «under behandling»,**

men hva som skjer varierer:

- Aursjøen (Statkraft): Sluttbefaring er gjennomført, men uklart når revisjonen avsluttes!
- Tokke-Vinje (Statkraft): Fortsatt uklart når befaring gjennomføres
- Sira-Kvina: Revisjonsdokument i 2015 og NVE gjennomførte befaring allerede 11.-12.10 2016!

Forvaltning av energi og miljø - uforenlig med dagens system?

Svaret er tja...,

men mer kan uansett gjøres lokalt av den enkelte tiltakshaver:

1. Etablér lokale kontaktarenaer
2. Stimulér til utveksling av erfaringer og ønsker
3. Vær proaktiv
4. Bruk ny kunnskap,
5. Søk lokal politisk forankring og aksept

Dette kan forenkle forvaltningens videre formelle håndtering!

- ✓ Sira-Kvina kraftselskap har inngått frivillige avtaler med vertskommunene. Betydelige økonomiske forpliktelser og stor risiko
- ✓ *Fordi beslutningsmakt fortsatt ligger hos NVE/OED!*
- ✓ *ESA kan utfordre energipolitisk praksis, men miljømål i regulerte vassdrag med kraftproduksjon realiseres gjennom revisjon.*

- **Løsningene finnes uansett lokalt**
- **Flott dersom gode lokale initiativ kan støttes av nasjonal og regional samordning!**

